

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoP/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201091
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519201091.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci starostlivosti súdu o mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX T., t.č. bytom K. XX, XXX XX Q., zastúpená kolíznym opatrovníkom D. T. L. L. M., dieťa matky V. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, XXX XX T., a otca (neuvedený), na návrh A. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XXX, XXX XX Y., t.č. bytom Q. XX, XXX XX U. N., právne zastúpená advokátkou JUDr. Iveta Pálffy Fabiánová, so sídlom Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves, za účasti poručníka E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. č. XX, XXX XX Q., o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 4P/84/2019-82 zo dňa 23. júna 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Súd návrh zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.“
2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 45 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.
3. Vychádzal zo zistenia, že dňa 10.02.2018 porodila V. I. maloletú M.. Maloletá nemá v rodnom liste uvedeného otca. Lustráciou v súdnom registri bolo zistené, že súd neodkladným opatrením č.k. 2P/22/2018-16 zo dňa 20.02.2018 nariadil matke odovzdať maloletú do starostlivosti H. H. W. v Y. a uložil povinnosť D. T. podať návrh na uloženie výchovného opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov formou pobytu dieťaťa v zariadení. Na základe návrhu D. T. súd uznesením č.k. 4P/28/2018-35 zo dňa 07.06.2018 dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti matky na obdobie X mesiacov, počnúc dňom právoplatnosti uznesenia a nariadil maloletej pobyt v H. H.. W. so sídlom v Y.. Účelom uloženého výchovného opatrenia bolo zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov rodiny maloletej. Uznesením č.k. 2P/128/2018-8 zo dňa 03.05.2019 súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené a uznesením č.k. 4P/2/2019-26 zo dňa 11.06.2019 zrušil výchovné opatrenie. Neodkladným opatrením č.k. 4P/81/2019-14 zo dňa 06.08.2019 opätovne nariadil matke odovzdať maloletú do starostlivosti Z. T. L. F. a súčasne určil navrhovateľovi lehotu na podanie návrhu vo veci samej. Uznesením č.k. 4P/93/2019-28 zo dňa 08.01.2020 súd pozbavil matku rodičovských práv

a povinností k maloletej. Následne uznesením č.k. 4P/94/2019-25 zo dňa 13.02.2020 bolo konanie o ustanovenie poručníka zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom, rovnako boli zastavené aj konania o uloženie výchovného opatrenia vedené pod sp. zn. 2P/102/2019 a sp. zn. 4P/61/2019.

4. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľka A. V. domáhala zverenia maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti, avšak uznesením č.k. 2P/162/2019-20 zo dňa 04.09.2019 bol jej návrh zamietnutý. Proti uvedenému uzneseniu podala navrhovateľka odvolanie o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 21CoP/152/2019-43 zo dňa 27.09.2019 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Pod sp. zn. 2P/174/2019 sa viedlo konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej z dôvodu späťvzatia návrhu. Neodkladným opatrením č.k. 2P/206/2019-28 zo dňa 21.11.2019 nariadil súd Z. pre deti a rodiny L. F. odovzdať maloletú do starostlivosti E. C. a súčasne uložil navrhovateľke E. C. povinnosť podať na súd návrh vo veci zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. V konaní o ustanovenie poručníka vedenom pod sp. zn. 4P/5/2020 súd ustanovil maloletej poručníka v osobe navrhovateľky E. C.. Následne uznesením č.k. 2P/34/2020-11 zo dňa 21.05.2020 zrušil neodkladné opatrenie zo dňa 06.08.2019 a uznesením č.k. 2P/65/2020-11 zo dňa 03.06.2020 bolo zrušené neodkladné opatrenie nariadené uznesením zo dňa 21.11.2019. V súčasnosti sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti svojej poručníčky E. C., nakoľko jej matka bola pozbavená výkonu rodičovských práv a povinností a domnelý otec o maloleté dieťa neprejavil záujem.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenie rozsahu vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Maloletá v súčasnosti žije v domácnosti pani E. C., ktorá je jej poručníčkou. Poručníčka zabezpečuje maloletej riadnu a osobnú starostlivosť, má o ňu záujem, má s ňou vytvorený dobrý citový vzťah, je spôsobilá osobne sa starať o maloletú, vychovávať a starať sa o ňu tak ako doposiaľ. Maloletá má v domácnosti poručníčky vytvorené vhodné podmienky na svoj zdravý psychický a fyzický vývin. Pri rozhodovaní v predmetnej veci zohľadňoval súd prvej inštancie najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý vnímal ako prvoradé hľadisko pri posudzovaní návrhu podaného v danej veci. Navrhovateľka síce určitý čas zabezpečovala starostlivosť maloletej ako profesionálny rodič, avšak vzhľadom na vek maloletej v čase jej umiestnenia do starostlivosti profesionálneho rodiča a dobu jedného roka počas ktorej navrhovateľka nebola s maloletou v kontakte, podľa názoru súdu prvej inštancie nemožno hovoriť o citovom vzťahu maloletej k navrhovateľke. Mal za to, že zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky nie je v jej záujme, nakoľko maloletá sa v domácnosti poručníčky adaptovala na nové prostredie a jeho členov, preto toho času nie je dôvod na vytrhnutie dieťaťa z tohto prostredia, ktoré má maloletá u poručníčky, nakoľko neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by to odôvodňovali.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, a to proti výroku I.. Odvolanie právne odôvodnila § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). K námietke nevykonania navrhnutých dôkazov uviedla, že na súde prvej inštancie navrhovala vykonať dokazovanie výsluchom jej druhá a matky, avšak súd zamietol tieto návrhy napriek tomu, že by sa bolo preukázalo, že maloletá by mala lásku a starostlivosť u všetkých jej blízkych osôb, ktoré sú jej rodinou. K námietke nesprávnych skutkových zistení uviedla, že v konaní predložila všetky potrebné listinné dôkazy o tom, že spĺňa predpoklady k tomu, aby jej mohla byť maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, prejavila úprimné city, snahu dať maloletej zázemie a rodinu, napriek tomu súd nevyhodnotil tieto dôkazy jednotlivo a v súvislostiach, nezoberal sa náležite výsledkami dokazovania a nerozhodol na základe výsledkov dokazovania, ale iba na základe svojich vlastných úvah. K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci uviedla, že súd neaplikoval pri rozhodovaní zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa, teda neboli správne aplikované ustanovenia Zákona o rodine a ustanovenia Dohovoru o právach dieťaťa. Uviedla, že cíti a považuje maloletú za svoju dcéru, pretože pre sa cíti jej matkou po emocionálnej stránke, a že má primerané vzdelanie k tomu, aby sa vedela o maloletú postarať, naučiť ju a motivovať ju, aby sa učila a vzdelávala. Namietala, že súd neskúmal, kto má lepšie predpoklady k tomu, aby bol zachovaný najlepší záujem dieťaťa a iba sa obmedzil na konštatovanie, že dieťa je teraz u poručníčky, kde má všetko, čo potrebuje. Išlo tak iba o subjektívny názor súdu, lebo v tomto ohľade nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Rovnako namietala, že súd neurobil žiadne kroky, aby zistoval kto dokáže dieťaťu poskytnúť a vytvoriť zázemie, ktoré bude v jeho najlepšom záujme. Mala

za to, že nestačí, že maloletá má kde bývať, má čo jesť a kde spať. Poukázala na to, že videla prejavy pestúnky a má za to, že táto jej ani pri najlepšej vôli nedokáže poskytnúť takú starostlivosť a výchovu, akú by maloletej poskytla ona. Ďalej mala za to, že nie je podstatné, kde momentálne maloletá je, ale kde by mohla byť do budúcnosti. Nesúhlasila so záverom u utrpení ujmy maloletou, ak by bola odňatá poručníčke a zverená jej, pretože takéto argumenty nie sú podložené nijakým odborným vyjadrením, ide opäť iba o subjektívny názor súdu a pracovníčky ÚPSVaR, teda nebolo vykonané žiadne dokazovanie, ktorým by bolo jednoznačne a nepochybne dokázané, že v prípade zverenia by maloletá utrpela nejakú psychickú či inú ujmu. Uviedla, že maloletá bola istý čas u nej a má za to, že na ňu nezabudla a rýchlo by si zvykla na život s ňou a jej rodinou. Namietala, že nikto sa nezaoberal tým, prečo sa nestretáva s dieťaťom, ktoré ľúbi. Mala za to, že rozhodnutie súdu nevychádza z vykonaného dokazovania, ale iba zo subjektívnych názorov súdu, ktorýbral do úvahy konštatovania a tvrdenia pracovníčky ÚPSVaR. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces uviedla, že rozsudok nie je náležite odôvodnený, nie je jasné a zreteľné prečo bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti, prečo súd nevykonal navrhované dôkazy a ako vyhodnotil tie, ktoré vykonal. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, sám vo veci rozhodol a vyhovel jej návrhu v celom rozsahu.

8. Poručníčka sa k podanému odvolaniu vyjadrila tak, že maloletú ľúbia a sú presvedčení, že patrí k nim. Vo svojom vyjadrení opísala príchod maloletej k nim do domácnosti, kedy vôbec nehovorila a nepoužívala slová, pričom zhruba pred dvoma mesiacmi začala hovoriť a postupne pribúdali a pribúdajú aj ďalšie slová. Uviedla, že si rozumie s ich staršou dcérou, aj keď to bolo spočiatku náročnejšie, pretože staršia dcéra na ňu spočiatku žiarlila, a rovnako si rozumie aj s dievčatami zo susedstva. Každé ráno po zobudení sa spolu so starou dcérou presunú k nim do postele (každá spí vo svojej vlastnej) a tam si vychutnávajú spoločný čas, rozprávajú sa, pozerajú knihy alebo nejakú peknú rozprávku. Ďalej opísala ako im bolo povedané, keď si maloletú prvýkrát brali, že je smutné dievčatko, málo sa usmieva a dnes vidí v jej očiach lásku a úprimnosť, krásne sa smeje a má pocit, akoby u nich bola odjakživa. Uviedla, že to cíti to tak, akoby maloletá bola z jej krvi, ľúbia ju, prirástla im k srdcu a veria, že sú pre ňu rodinou a rodičmi, akých potrebuje. Aj v otázkach zdravotného stavu je to dobré, odkedy je u nich bola iba raz chorá, no prešlo jej to rýchlo a doktorka, ku ktorej chodia je s jej zdravotným stavom spokojná, priebežne ich posielala na kontrolné vyšetrenia. Dobré je to aj čo sa týka stravy, zje všetko. Čo sa týka spoločného času, radi chodia do prírody na prechádzky, aj na ihrisko a keď prší hrajú sa na dvore alebo dnu, čítajú alebo pozerajú rozprávky. Aj príbuzní berú maloletú ako ich dcéru a niekedy jej hovoria, že majú pocit, že sa na ňu podobá. Uviedla, že obe dievčatá zatiaľ vychovávajú v slovenskom jazyku, aby nemali problém hovoriť správne po slovensky a potom ich chce naučiť aj rómsky, keďže je to jej a aj ich materinský jazyk. Samozrejme sú aj chvíle, keď obe dievčatá nepočujú, ale stačí, keď ich napomenie a zase je všetko v poriadku. Najkrajšie sú večery, keď maloletá zaspáva v jej náručí. S manželom myslia aj na ich budúcnosť, a tak obom šetria prostredníctvom životných poisťovník, na ktoré mesačne prispievajú. Uviedla, že sa bojí, že navrhovateľka svojím terajším konaním maloletej ublíži a myslí si, že bol čas, kedy o ňu mohla žiadať, a to v čase, keď ešte u nich maloletá nebola. Záverom zdôraznila, že o maloletú chce bojovať a keby sa ozvala, jej biologická mama, že ju chce späť, tak vtedy by to pre ňu znamenalo iné, pretože je to jej mama, no aj tak by ju chcela navštevovať a pomáhať jej. Nerozumie, že keď maloletá bola u nej XX. mesiacov, prečo vtedy o ňu nežiadala a maloletá je živý človečik, ktorého nemožno pohadzovať sem a tam, a oni urobia všetko preto, aby sa u nich mala dobre a nič jej nechýbalo.

9. Kolízny opatrovník k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že trvá na svojom vyjadrení prezentovanom na súdom pojednávaní. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletej je nevyhnutné dodržiavať ho a prihliadať naň, a to v súvislosti s kultúrou, náboženskou identitou, etnickým, kultúrnym a jazykovým pozadím dieťaťa. Uviedol, že navrhovateľka toho času žije s druhom a jeho dvoma maloletými biologickými deťmi v obci Q. a ich vzájomné spolužitie je prekombinované ešte rôznymi formami náhradnej starostlivosti. Navrhovateľka a jej druh sú profesionálni rodičia, navrhovateľka sa pripravuje na pestúnsku starostlivosť a prejavuje ešte záujem o náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej, osobná starostlivosť o deti partnera, ktoré majú špecifické potreby vyplývajúce z traumatizujúcich zážitkov a prežívaní z nedávnej etapy ich ranného detstva. Nad maloletými deťmi jej druhá bola nariadená ústavná starostlivosť a deti boli v A. X rokov, pričom v máji a júni XXXX úrad prešetroval anonymné oznámenia voči ich výchovným postupom, nadmernú detskú prácu a možné zanedbávanie starostlivosti. Poručníčka maloletej prešla riadnou prípravou na náhradnú rodinnú starostlivosť, bola vedená v zozname žiadateľov a podľa vyjadrenia psychológa proces nadviazania osobného vzťahu medzi ňou a maloletou bol z psychologického hľadiska hodnotený pozitívne. Na základe vzájomných stretnutí, pozorovaní a rozhovorov, psychológ vyjadril, že manželia majú predpoklady zvládnuť starostlivosť o

maloletú a poskytnúť jej rodinné prostredie plné lásky, sú schopní zabezpečiť jej všestranný harmonický vývin a maloletá sa v ich spoločnosti cítila príjemne. Maloletá sa v rodine poručníčky toho času zadaptovala, je medzi nimi vytvorený veľmi pekný vzťah, zabezpečujú jej riadnu osobnú starostlivosť a naplňajú aj emocionálne potreby maloletej. Poručníčka má v poručníctve ešte jedno staršie dieťa, deti si podľa vyjadrení poručníčky rozumejú a vekovo si vyhovujú. Maloletá je na manželov citovo naviazaná. Navrhovateľka sponchybňuje starostlivosť poručníčky, pričom na to nemá žiadnej dôvod. Taktiež poukázal na to, že je potrebné vziať do úvahy, že druh navrhovateľky nikdy maloletú nevychoval. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu a odvolanie navrhovateľky zamietol. Poukázal na to, že odvolanie navrhovateľky je postavené na výkone profesionálneho rodičovstva, a tak v celom kontexte uniká rozmer profesionálneho rodičovstva, ako aj dočasnej starostlivosti o dieťa s následným odovzdaním do rodiny. Navrhol, aby odvolací súd pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na Dohovor o právach dieťaťa a na najlepší záujem maloletého dieťaťa. Má za to, že príchod maloletej do rodiny navrhovateľky by znamenalo riziko a nestabilitu s poukazom na maloleté deti jej druha, ktoré aktuálne potrebujú veľkú pozornosť z jej strany a zo strany jej druha, pričom je náročné sa sústrediť na výchovu všetkých detí.

10. K vyjadreniu poručníčky odvolateľka uviedla, že jej vyjadrenia a názory sa nezakladajú na pravde, pretože maloletá považovala za mamu ju, usmievala sa na ňu, naťahovala k nej ruky, keď ju videla a určite by to bolo tak aj teraz, keby sa niekto zaoberal tým, čo je pre maloletú najvhodnejšie. Uviedla, že poručníčka sa na výzvu súd nezmohla na jednu súvislú vetu, prečo by mala byť maloletá u nej, zmohla sa len na plač a nekultivované emotívne prejavy, čo svedčí o jej osobe. Tvrdeniu o tom, že maloletá bola smutná je ochotná uveriť, lebo bola od nej odňatá, od človeka, ktorý ju ľúbil. Za pričinenia ÚPSVaR sa dieťa potíkalo po detskom domove, bolo vrátené do biologickej rodiny, následne odobraté biologickej matke a tak stále dookola, pričom túžila dať dieťaťu istotu, v čom jej bolo zabránené. Uviedla, že preukázala svoje príjmy, majetkové pomery, zdravotný stav, rovnako aj jej druh, pričom mala pocit, že súd sa týmito nezaoberal a nezaujímal ho ani jej argumenty a dôvody. Poukázala na to, že ona, druh a celá rodina sa dokážu o dieťa postarať oveľa lepšie ako poručníčka, a má záujem si maloletú osvojiť. O dieťa sa začala zaujímať, keď bola naozaj v zúboženom stave po tom, čo ÚPSVaR rozhodol, že sa má vrátiť do biologickej rodiny. Uviedla, že k maloletej si vytvorila silný citový vzťah, bola si vedomá, že biologická rodina má prednosť, avšak si nebol istá, či biologická rodina zvládne starostlivosť, preto ju bola navštíviť a čo videla bolo neveriteľné. Maloletá bola neupravená, chorá, sedela v tepláčkoch a nikto si ju nevšímal, preto začala celú situáciu riešiť, bola s ňou u lekára a pomáhala nielen jej, ale aj celej rodine, lebo pomery boli otravné. Keď k nej prišla, napriek tomu v akom úbohom stave bola, tak k nej naťahovala rúčky, usmievala sa na ňu. Napriek tomu, že dieťa bolo v zúboženom stave a pracovníčky ÚPSVaR chodili cca pol roka na kontrolu do domácnosti, neurobili nič, neriešili to a neriešili ani jej stav. Nezaujímal sa o ňu nikto, ani jej biologická rodina. Jediné na čo sa ÚPSVaR zmožol bolo neustále vyhrážanie sa, avšak napriek týmto vyhrážkam k nej pravidelne chodila, pričom chodiť prestala, až keď naozaj ÚPSVaR podal sťažnosť jej zamestnávateľovi, ktorý ju písomne upozornil, že ak za ňou neprestane chodiť, dá jej výpoveď. Maloletá bola následne umiestnená do Z. v L. F., preto sa začala zaujímať, či by nemohla nastúpiť do práce tam, a aby jej maloletú zverili ako profesionálnemu rodičovi, čo však bolo striktné vedením centra odmietnuté. Následne podala na súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol zamietnutý, pretože dieťaťu nič nehrozí, teda išlo o formálne rozhodnutie. Následne bolo dieťa zverené do starostlivosti poručníčky. Poukázala tiež na to, že rodina v ktorej je maloletá umiestnená nepracuje a ich jediným príjmom je zjavne len príjem z toho, že sa starajú o deti, pričom ona je zamestnaná, rovnako pracuje aj jej druh a majú v záujme sa zobrať, aby mali úplnú rodinu, ktorej súčasťou by bola aj maloletá. Uviedla, že napriek tomu, že chce byť s maloletou, ÚPSVaR jej kladie prekážky. Vie, že dieťa si môže u poručníčky zvykať, ale vie aj to, že ju maloletá stále pozná a nikto ju neľúbil tak vrúčne, ako ona. Poukázala na to, že o maloletú bojuje už dlho a nie je v tom žiadna zisťnosť, neočakáva žiadnu finančnú podporu a jediným motívom je lepší život dieťaťa. Nesponchybňuje, že u poručníčky sú podmienky na bývanie, ale ona okrem toho, že má vytvorené podmienky, tak má k nej silnú citovú väzbu. Namietala, že zákony a Dohovor o právach dieťaťa sa aplikuje iba formálne, bez toho, aby aspoň ÚPSVaR bral do úvahy najlepší záujem dieťaťa. Pri takomto prístupe čaká maloletú potulovanie sa od jednej náhradnej rodiny k druhej a predpokladá, že každá bude mať vytvorené podmienky. Namietala, že súd neprihliadol ani na to, že osobne pozná jej biologickú matku, osobne pozná prostredie a sama matka mala záujem, aby dieťa bolo zverené jej. Uviedla, že predložila argumenty a dôkazy, ktoré boli zjavne odignorované preto, lebo dieťa má už poručníčku. Ďalej uviedla, že je rada, že dieťa sa má už lepšie aj po zdravotnej stránke, ale začiatky tohto zlepšenia boli v tom, že ju navštevovala a brala k lekárom a tiež nemá problém, aby nechala aj ona učiť dieťa po rómsky, pretože nemá potrebu ani motív

k tomu, aby popierala jej korene, má ju rada so všetkým, čo ku nej patrí. Navrhla, aby odvolací súd vyhovel jej odvolaniu v celom rozsahu.

11. Poručníčka k vyjadreniu odvolateľky uviedla, že všetky jej názory a stanoviská sa zakladajú na pravde. Uviedla, že podľa jej vedomostí a dostupných informácií bola maloletá u navrhovateľky ani nie do veku X rok, takže v súčasnej dobe navrhovateľku nemôže už ani poznať, ani si ju pamätať. Na výzvu sudkyne sa na okamih nezmohla na slovo, lebo to bol pre ňu obrovský šok, no o pár sekúnd už síce emotívne, no úprimne, súvisle a slušne odpovedala. Dieťa nie je vec, aby mohlo a malo byť každú chvíľu premiestňované a posúvané inému človeku, resp. inštitúcii, najmä, ak je už u nich zvyknuté a má sa dobre. Má za to, že sa o dieťa dokážu postarať dostatočne, vhodne a dobre, pretože sa starajú a vychovávajú len 2 deti, nič im nechýba, majú dostatok času, úprimne ich ľúbia i deti navzájom sa majú veľmi rady a celá rodina ich veľmi ľúbi. Ďalej uviedla, že je neštandardné, aby si navrhovateľka o nich zisťovala súkromné informácie, ako napr. o ich majetkových a sociálnych pomeroch, ktoré súd mimochodom podľa všetkých dostatočne a mimoriadne znepokojivé je to, že to dokonca bezostyšne prezentovala na súde. Ďalej si dovoľuje konšpirovať, vymýšľať a tvrdiť, že podľa vyjadrenia ÚPSVaR-u jej z toho vyplýva, že rodina nepracuje a jej tvrdenie o jedinom príjme je nepravdivé, čím prekročila všetky medze a hranice slušného správania, morálky a etiky, čo hraničí už až s osočovaním. Poukázala na to, že na rozdiel od nej žijú s manželom v úplnom kompletnom manželskom zväzku a vzťahu, čo je pre zdravý vývoj detí veľmi dôležité. Maloletá ju už samozrejme poznať nemôže a na nich si už veľmi zvykla, a ak odchádza ona alebo manžel, nevie sa dočkať ich návratu a pri návrate k nim uteká a od radostí kričí oco/mama, vrúcne ich víta a teší sa. Uviedla, že si ju chcú nechať až do jej dospelosti a ak bude chcieť u nich, resp. s nimi bývať aj potom, tak budú len radi. Dokážu, vedia a chcú jej zabezpečiť úplne všetko potrebné a maloletá je už súčasť ich rodiny. Vzhľadom na všetky uvedené argumenty a skutočnosti navrhla, aby súd rozhodol v ich prospech, ako aj v prospech maloletej.

12. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka odvolateľka uviedla, že sa nestotožňuje s jeho názorom ohľadom toho, že ponechanie maloletej u poručníčky je pre ňu to najlepšie čo mohlo byť urobené. Mala možnosť spolu s jej mamou a dievčatkou, ktoré má zverené ako profesionálny rodič počuť, aký slovník, prejavy a správanie má poručníčka, a to v prítomnosti dieťaťa. Pri informovaní sa o tom ako sa má maloletá, jej odpovedala neslušne a hrozila jej päsťou. Pokiaľ tento slovník a prejavy prezentovala na súde, keď bola vyzvaná sudkyňou na vyjadrenie, sú podľa ÚPSVaR v poriadku, tak potom sa nedá čudovať už ničomu. Ako profesionálny rodič pracuje s deťmi z rómskeho etnika a nikto počas celého konania nepreukázal, že by nejako pôsobila na maloletú, alebo iné dieťa tak, že by nerešpektovala jeho pôvod, jazyk, zvyky, mentalitu. To, že žije s druhom a jeho deťmi je pravda avšak ani to, že deti boli v starostlivosti štátu a majú problémy z prežitých udalostí v detstve, neznamená, že by sa o maloletú nedokázala postarať a zabezpečiť jej domov. Deti jej druhu nemajú také závažné problémy, ktoré by boli neriešiteľné a ktoré by nedokázali zvládnuť, ktoré by bránili v starostlivosti o maloletú. Nie je zrejme, prečo ÚPSVaR podal uvedenú správu a neuviedol ani len okrajovo, že druh o deti bojoval, dodržiaval nariadenia a pokyny, ktoré mu boli ukladané, má výborné posudky z obce a je to pracovitý človek, pričom pre deti v ich starostlivosti robia aj nemožné, len aby deti nadobudli rovnováhu, ktorú stratili nie vďaka otcovi, ale matke - alkoholičke. Je pravda, že boli na nich podávané sťažnosti, pričom tieto budú podávané aj naďalej, aj keby robili čokoľvek, pretože sťažnosti podáva sused, ktorému doslova ležia v žalúdku. Rovnako nerozumie, prečo ÚPSVaR ani okrajovo nezmenil, že každá zo sťažností bola prešetrená a neboli zistené žiadne podozrenia, všetky boli neopodstatnené, vymyslené, s cieľom uškodiť. Má pocit, že celý čas ÚPSVaR robí nemožné, len aby nemohla byť s maloletou a má za to, že jeho vyjadrenie je jednostranné, neobjektívne a sú v ňom uvádzané také skutočnosti, aby s druhom vyzerala ako človek neschopný sa postarať o deti a ešte ich aj týra. To však nie je pravda, má rada všetky deti o ktoré sa stará a snaží sa im dať zo seba len to najlepšie. Nepopiera, že poručníčka sa o maloletú stará, ale ona má záujem poskytnúť jej rodinu a cíti k nej lásku tak, ako môže cítiť len mama ku svojmu dieťaťu. Nie je podstatné, že nie je jej biologickou matkou, podstatné je, že jej cit je taký silný ako materinský a pokiaľ by nebola „varovaná“ pred stratou zamestnania a oddeľovanú od maloletej, tak dnes by bola už ňou osvojená a bola by jej mamou nielen v srdci, ale aj formálne v rodnom liste. Maloletú doslova zachránila a je presvedčená, že maloletá si ju pamätá a pokiaľ by bola zverená jej, tak by neutrpela žiadnu ujmu a nemusela by si na ňu zvykať, iba by sa obnovilo, čo medzi nimi bolo. Je presvedčená, že je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do jej starostlivosti a ani jej druh nemá nič proti tomu, aby si ju spoločne adoptovali. Obaja sú pripravení vytvoriť domov a zázemie pre všetky deti a tým samozrejme myslí aj maloletú, ktorú nikdy vo svojom vnútri neprestane považovať za svoje dieťa. Zabezpečiť maloletej domov, rodinu a hlavne stabilné prostredie je v súlade so zákonom o rodine a aj

v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, ktorý by mal byť prioritou pre každý orgán, ktorý o maloletých rozhoduje. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd vyhovel jej odvolaniu v celom rozsahu.

13. K vyjadreniu poručníčky odvolateľka uviedla, že opakovane preukazovala, že jej vzťah k maloletej je výnimočný. Uviedla, že ju nezaujímajú názory poručníčky, ktorá sa vyjadruje účelovo, že si ju dieťa nepamätá, pretože nemá odborné vedomosti, aby sa mohla k tomuto vyjadrovať. Je presvedčená, že pokiaľ by mohla byť s maloletou, spomenula by si na jej hlas a pohľad. Aj predtým, keď bola vrátená do biologickej rodiny a nebola s ňou dlhšiu dobu, ráj akonáhle k nej prišla, tak k nej natáhovala ruky a usmievala sa a presne vedela kto je. Uviedla, že na výzvu sudkyne poručníčka nereagovala emotívne, lebo zažila šok, nedokázala kultivovane odpovedať, reagovala tak, že ju sudkyňa na jej prejav upozornila, že nie je vhodný. Ďalej uviedla, že jej názory a stanoviská sa nezakladajú na pravde. Maloletá považovala za mamu ju a je presvedčená, že by tomu tak bolo aj teraz, pokiaľ by sa niekto zaoberal, čo by bolo pre ňu najvhodnejšie. Uviedla, že poručníčka nemá problém sa účelovo stavať do lepšieho svetla, len aby dosiahla to, aby bola od maloletej odlúčená. To že maloletá je u nej zvyknutá a volá ju mama je len jej tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázané. Ak by bolo rozhodnuté, že má byť s ňou, tak rýchlo by si obnovila svoje spomienky z ranného detstva a nemala by problém sa rýchlo zorientovať a zvyknúť si na jej domácnosť, o to viac by si spomenula na puto medzi nimi. Uviedla, že má záujem si maloletú adoptovať a má za to, že by mala u nej oveľa lepšiu pozíciu a stabilitu ako u poručníčky. Nestotožnila sa s názorom poručníčky, že pokiaľ by bola maloletá u nej bola by posúvaná inému človeku, pretože maloletá bola u nej, pamätá si ju, dávala jej lásku a starostlivosť, teda vrátila by sa iba k človeku, s ktorým už bola a ktorý jej dával lásku a starostlivosť. Maloletej by bolo iba na prospech, keby sa dostala k nej, má vytvorené oveľa lepšie podmienky a správa sa oveľa kultivovanejšie ako mala možnosť zažiť u poručníčky, ktorá sa snaží vytvoriť o nej nepriaznivý dojem, avšak preukázala svoje zdravotné, majetkové pomery, ako aj to, že splňa všetky predpoklady na to, aby maloletá mohla byť u nej. Poručníčka nepreukázala nič, nepreukázala majetkové pomery, či s manželom pracujú a len emotívne bedákala a to tak, že sa ani nedalo dostatočne porozumieť, čo vlastne rozpráva. Namietala, že nikoho neosočila a pokiaľ by poručníčka dokázala normálne vysvetliť pred súdom, aké sú jej pomery, tak mohla sama objasniť, či má vôbec splnené podmienky k tomu, aby mohla mať dieťa vo svojej starostlivosti, nepreukázala aké má vzdelanie, a nepredstavila ani to, akú budúcnosť si predstavuje pre dieťa. Opätovne opísala ako má maloletú rada, o pripravenosti rodiny, zámere adoptovať si ju a kládla dôraz na jej najlepší záujem. A že dokážu s budúcim manželom zabezpečiť pre ňu všetko potrebné., neprihliadol na osobné poznanie biolog. matky. Uviedla, že predložila všetky argumenty a dôkazy, ktoré boli zjavne odignorované, súd sa nimi nezaoberal, lebo maloletá už má opatrovníčku. Záverom uviedla, že trvá na svojom návrhu a je presvedčená, že zverenie maloletej do jej starostlivosti je to, čo je pre dieťa najlepšie a práve toto by malo byť cieľom rozhodovania.

14. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

15. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

16. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nevykonaním navrhnutých dôkazov, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

18. K námiatke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námiatka nebola naplnená.

19. K námiatke nevykonania navrhnutých dôkazov odvolací súd uvádza, že navrhovanie dôkazov predstavuje jedno z práv ale zároveň i povinností účastníka konania, pričom navrhnutie dôkazu automaticky nezakladá povinnosť súdu takýto dôkaz aj vykonať. Len súd rozhoduje, ktorý z navrhnutých dôkazov vykoná, a to z dôvodu aby sa tak predišlo vykonávaniu tých dôkazov, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci irelevantné. Vykonávaním všetkých (aj nepodstatných dôkazov) by zároveň dochádzalo aj k mareniu rýchlosti a hospodárnosti konania. Samotné neakceptovanie vykonania navrhnutých dôkazov samo o sebe nemôže znamenať porušenie práva strany sporu. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či do práva na spravodlivé súdne konanie by mohol nastať len vtedy, ak by záver súdu o nevykonaní navrhnutého dôkazu bol zjavne nedôvodný alebo by takémuto záveru chýbala predchádzajúca racionálna úvaha súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by bola strana sporu nevykonaním navrhnutého dôkazu postavená do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana sporu v konaní. Odvolací súd má za to, že ani táto odvolacia námiatka naplnená nebola.

20. K námiatke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že nedošlo k naplneniu ani tejto odvolacej námiatky.

21. K námiatke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námiatka nebola naplnená.

22. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

23. Podľa § 52 zákona č.161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Dohovor o právach dieťaťa v čl. 3 zakotvuje základný princíp, že pri akýchkoľvek postupoch, ktoré sa týkajú detí, ktoré sú vykonávané či už súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi musí byť prvoradým hľadiskom záujem dieťaťa. Z uvedeného tak vyplýva, že záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. Dohovor však bližšie nešpecifikuje a neponúka definíciu pojmu „záujem dieťaťa“.

25. V prípade náhradnej osobnej starostlivosti rovnako zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) v § 45 ods. 1 hovorí o tom, že súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti v prípade, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, avšak ani Zákon o rodine vo svojich ustanoveniach bližšie nešpecifikuje čo je potrebné subsumovať pod uvedený pojem.

26. Z Dohovoru o právach dieťaťa ako aj z ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že prvoradým a základným pravidlom pri rozhodovaní vo veciach, ktoré sa týkajú maloletého dieťaťa je jeho záujem, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa, avšak tento pojem nie je explicitne definovaný. Napriek tomu, že uvedený pojem nie je definovaný Dohovorom o právach dieťaťa, Zákonom o rodine, či iným právnym predpisom možno podľa názoru odvolacieho súdu pod pojem najlepší záujem dieťaťa subsumovať všetko, čo je maloletému dieťaťu na prospech, teda všetko, čo ho obohacuje a prospieva mu, a to tak po stránke materiálnej ako aj po stránke nemateriálnej. Dieťa má tak právo žiť v prostredí, v ktorom budú zabezpečené všetky jeho materiálne potreby (bývanie, ošatenie, strava, hračky, atď.), ako aj jeho citové/emocionálne potreby (láska rodičov a príbuzných, kamaráti, výchova, atď.). V záujme maloletého dieťaťa je zároveň to, aby vyrastalo hlavne so svojimi rodičmi, ktorí by v prvom rade mali zabezpečovať jeho vyššie spomenuté potreby, a ktorí sú povinní sa starať o jeho zdravie, výchovu, výživu, a tiež sú povinní zabezpečovať jeho všestranný rozvoj. V praxi však často nastáva situácia, že rodičia maloletého dieťaťa nevedia alebo nechcú zabezpečovať jeho starostlivosť, čím dochádza k ohrozeniu alebo narušeniu najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, preto v uvedených prípadoch je potrebný zásah súdu, ktorý je v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa povinný zasiahnuť a maloletému dieťaťu zabezpečiť ochranu jeho najlepšieho záujmu, t.j. jeho práv a oprávnených záujmov. Zákon o rodine v tomto smere upravuje inštitút náhradnej starostlivosti, ktorý tak nahrádza výkon jednej časti rodičovských práv, a to práve osobnej starostlivosti o dieťa. V zmysle § 44 a nasl. Zákona o rodine možno rozoznať tri formy náhradnej starostlivosti, a to: (i) náhradná osobná starostlivosť, resp. spoločná náhradná osobná starostlivosť, (ii) pestúnska starostlivosť a (iii) ústavná starostlivosť.

27. V prípade náhradnej osobnej starostlivosti (§ 45 Zákona o rodine) nie sú zákonom vymedzené žiadne hmotnoprávne podmienky zverenia dieťaťa do tejto formy náhradnej starostlivosti, jedinou podmienkou a prioritou je ochrana najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. V zásade platí (a možno to dedukovať aj zo zaradenia právnej úpravy náhradnej osobnej starostlivosti pred ostatné formy náhradnej starostlivosti), že náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ostatnými formami, a to z dôvodu, že najvýraznejším spôsobom ochraňuje právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti a rodinných záväzkov. Napriek tomu, že z pomedzi všetkých foriem náhradnej starostlivosti je najžiaducejšia, nemôže to automaticky znamenať, že zo strany súdu musí byť nariadená vždy bez ohľadu na iné ďalšie skutočnosti a okolnosti. Súd musí vždy dôkladne preskúmať motív osoby, resp. osôb, ktoré žiadajú zveriť dieťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti, pretože ak sa preukáže zo strany tejto osoby, resp. týchto osôb nesprávny motív na zverenie maloletého dieťaťa do ich starostlivosti, v takom prípade by mal súd uprednostniť inú formu náhradnej starostlivosti z dôvodu absencie dostatočných záruk na ochranu najlepšieho záujmu dieťaťa.

28. V predmetnom prípade sa navrhovateľka domáhala, aby maloletá M. bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že sa o ňu starala XX mesiacov ako profesionálny rodič, vníma ju ako vlastné dieťa a je ochotná sa o ňu starať do dospelosti. Z uvedeného dôvodu sa súd prvej inštancie zaoberal, či sú v tomto prípade dané okolnosti na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nie je v záujme maloletej jej

zverenie navrhovateľke, pretože neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by to odôvodňovali. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie nesúhlasila navrhovateľka, mala za to, že takéto rozhodnutie nie je v záujme maloletej a preto podala proti nemu odvolanie. Odvolací súd sa preto zaoberal preskúmaním postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda, či súd prvej inštancie správne zistil, že v tomto prípade neexistujú okolnosti na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a či takéto rozhodnutie bolo a je v najlepšom záujme maloletej.

29. Ako bolo už vyššie spomínané, v prípade konaní, kde sa rozhoduje o maloleťoch, je prvým a základným pravidlom rozhodnúť tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa, teda aby rozhodnutie súdu sledovalo najlepší záujem maloletého dieťaťa. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie, biologickí rodičia maloletej M. už od jej narodenia neprejavovali o ňu záujem a nezabezpečovali jej potreby v súlade s jej najlepším záujmom. Otec maloletej je neznámy a matka bola neskôr pozbavená rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej M.. V súčasnosti sa maloletá od 21.11.2019 nachádza v starostlivosti poručníčky. D. práce, sociálnych vecí a rodiny L. M. (ďalej jej „ÚPSVaR“) v priebehu prvoinštančného ako aj odvolacieho konania vo vzťahu k poručníčke uviedol, že poručníčka si prešla riadnou prípravou na náhradnú rodinnú starostlivosť a bola vedená v zozname žiadateľov, z čoho možno vyvodiť, že poručníčka splnila a aj naďalej spĺňa formálne podmienky stanovené Zákonom o rodine na to, aby mohla vykonávať náhradnú starostlivosť o maloleté dieťa. Z vyjadrenia ÚPSVaR ďalej vyplýva, že nadviazanie osobného vzťahu medzi poručníčkou a maloletou bolo zo strany psychológa centra, v ktorom bola umiestnená maloletá hodnotené ako pozitívne, pričom v súčasnosti je maloletá v rodine poručníčky zadaptovaná. Maloletá M. má s poručníčkou a jej manželom vytvorený veľmi pekný vzťah, títo jej zabezpečujú osobnú starostlivosť a napĺňajú aj jej emocionálne potreby a maloletá je na nich citovo naviazaná. Rovnako podľa vyjadrenia poručníčky vychádza maloletá dobre aj so staršou E., ktorá je tiež v poručníctve poručníčky. Rovnako aj poručníčka vo svojich vyjadreniach v odvolacom konaní opísala svoj vzťah a vzťah ostatných členov rodiny, ako aj vzťah členov širšej rodiny k maloletej, ktorú majú veľmi radi, trávajú s ňou čas a dokonca jej už aj sporia formou životnej poisťky a chcú si ju nechať až do dospelosti a ak sama bude chcieť, tak aj dlhšie. Z uvedených skutočností tak aj odvolaciemu súdu vyplýva, rovnako ako súdu prvej inštancie, že maloletá M. sa adaptovala na nové prostredie a novú rodinu, ktorá zabezpečuje jej potreby, či už po materiálnej alebo nemateriálnej stránke, a teda je zabezpečená ochrana najlepšieho záujmu maloletej. Odvolací súd tak nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, tento v prvom rade prihliadal na najlepší záujem maloletej, čo v odôvodnení napadnutého rozsudku aj náležite odôvodnil.

30. K námietke odvolateľky o nesprávnych skutkových zisteniach odvolací súd uvádza, že nemožno nijako neprihliadnuť na skutočnosť, že navrhovateľka sa ako profesionálny rodič starala o maloletú nepretržite po dobu XX mesiacov a aj neskôr, keď ju navštevovala v jej biologickej rodine, rovnako nemožno neprihliadnuť na to, že tiež spĺňala a spĺňa formálne podmienky dané Zákonom o rodine na to, aby sa mohla osobne starať o maloletú a rovnako spĺňa podmienky zabezpečenia materiálnych a nemateriálnych potrieb pre maloletú, avšak odvolací súd uvádza, že aj prípadné tvrdenie poskytnutia oveľa lepších podmienok pre maloletú v porovnaní s poručníčkou nemôže byť hlavným a ani jediným dôvodom pre zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti odvolateľky. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že maloletá je vzhľadom na svoj vek takmer X rokov už zadaptovaná a citovo naviazaná na poručníčku, jej rodinu a prostredie do ktorého bola umiestnená, preto by v tomto štádiu bolo skôr kontraproduktívne meniť jej výchovné, citové a rodinné prostredie. Napriek tomu, že maloletá je ešte v útlom veku, ktorý síce odôvodňuje ľahšiu adaptabilitu na nové prostredie, je potrebné prihliadať najmä na jej emocionálny vývoj, a tiež je potrebné rešpektovať aj jej citovú, ako aj faktickú naviazanosť na osobu poručníčky a jej manžela, od ktorých je fakticky závislá, a ktorí nateraz (a s vysokou pravdepodobnosťou aj do budúcnosti) predstavujú jediné osoby prítomné v jej živote, keďže biologická rodina o ňu neprejavuje záujem. Z uvedeného dôvodu by ani podľa názoru odvolacieho súdu nebolo vhodné, aby maloletá, ktorá sa adaptovala a citovo naviazala na poručníčku a jej rodinu, bola od nich oddelená a zverená odvolateľke. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd nepovažoval túto odvoláciu námietku za opodstatnenú.

31. K námietke nevykonania navrhnutých dôkazov odvolací súd len opätovne zdôrazňuje, že súdy nemusia vykonať všetky dôkazy, ktoré boli v priebehu konania navrhnuté, ak ich nepovažuje za účelné, naviac v prípade mimosporových konaní súdny nie sú viazané len návrhmi účastníkov konania, pretože pre mimosporové konania platí vyšetrovací princíp. V prípade, ak sa aj odvolateľka domáhala vykonania

dôkazov, súd prvej inštancie nebol povinný jej žiadosti vyhovieť, preto nemožno prisvedčiť ani tejto odvolacej námietke.

32. K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci a porušenia práva naspravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozsudku (bod 17. odôvodnenia) súd prvej inštancie zvýraznene poukázal na to, že pri rozhodovaní kládol dôraz na najlepší záujem maloletej, ktorý považoval za prvoradé hľadisko pri svojom rozhodovaní, pričom vychádzal najmä zo zistených skutočností o tom, ako sa maloletá adaptovala na poručníčku a či táto jej vytvorila vhodné podmienky na výchovu a jej zdravý fyzický a psychický vývin. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolaciemu súdu nevyplýva, aby súd prvej inštancie pri rozhodovaní neprihliadal na najlepší záujem maloletej, práve naopak, pričom zreteľne a jasne uviedol tie skutočnosti na základe ktorých mal preukázať, že u maloletej nie je dôvod na jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodnil rešpektujúc najlepší záujem dieťaťa zakotvený v Zákone o rodine a v Dohovore o právach dieťaťa. Z uvedených dôvodov ani tieto odvolacie námietky odvolateľky nepovažoval za dôvodné.

33. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že inštitút náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, preto záleží výlučne na úvahe súdu, či využitie toho inštitútu na ten-ktorý prípad považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či toto bude v jeho najlepšom záujme. Maloleté dieťa má právo, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Po prieskume napadnutého rozsudku má odvolací súd rovnako za dostatočne preukázané, že u poručníčky sú hájené najlepšie záujmy maloletej, ktorá je adaptovaná a citovo naviazaná na poručníčku a jej manžela, pričom je pozitívne vnímaná aj ostatnými členmi širšej rodiny, preto nie je dôvod na zmenu jej výchovného prostredia.

34. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

35. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdzuje.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 52 C.m.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).